

Παρασιτική ευημερία - Αγνοία του άλλου πλούτου (Πρωτοπρ. π. Θωμάς Βαμβίνης)

Categories : [ΑΝΕΠΙΚΑΙΡΑ](#)

Date : 8 Μαρτίου, 2010

Παρασιτική ευημερία

Στήν εφημερίδα Ελευθεροτυπία (6.2.2010) δημοσιεύθηκε ένα κείμενο τού Πολωνού κοινωνιολόγου Ζίγκουντ Μπάουμαν με τίτλο: «Πώς επιβιώνει ο καπιταλισμός». Τό κείμενο αυτό είναι μιά εισήγηση τού Μπάουμαν σέ συμπόσιο πού έγινε στήν Φλωρεντία τόν Δεκέμβριο τού 2008, μέ θέμα: «Ανησυχίες στή νεωτερικότητα».

Θά σταθούμε σέ δύο απόψεις πού διατυπώνονται στό κείμενο αυτό, οι οποίες έχουν ενδιαφέρον καί γιά εμάς τούς αδαείς περί τά οικονομικά, γιάτί μπορεί κανείς πίσω από αυτές νά ανιχνεύση κάποια από τά κοινά μας πάθη.

Η πρώτη άποψη λέει ότi «ο καπιταλισμός... είναι ένα παρασιτικό σύστημα. Μπορεί καί ευημερεί μόνον όταν βρίσκη έναν οργανισμό, τόν οποίο δέν έχει ακόμη εκμεταλλευτεί, καί από τόν οποίο τροφοδοτείται, αλλά (ιδού τό παράδοξο) δέν μπορεί νά τό κάνη [αυτό] χωρίς μέ αυτόν τόν τρόπο νά βλάψη τόν οργανισμό πού τόν φιλοξενεί». Ο καπιταλισμός ζητά πάντα παρθένες περιοχές γιά εκμετάλλευση, τίς οποίες σύντομα απομυζά καί καταστρέφει, υπονομεύοντας μέ αυτόν τόν τρόπο ο ίδιος «τίς προϋποθέσεις τής ευημερίας του ή ακόμη καί τής επιβίωσής του».

Η δεύτερη άποψη, πού είναι ειδική περίπτωση τής πρώτης, λέει ότi σύγχρονη παρθένα περιοχή γιά εκμετάλλευση είναι οι δανειολήπτες πού δέν μπορούν νά πληρώσουν τίς δόσεις τους. Σύμφωνα μέ τήν νέα νοοτροπία τών δανειστών «οι πελάτες πού επιστρέφουν μέ επιμέλεια τά χρήματα πού έχουν δανειστεί είναι ο εφιάλτης αυτών πού χορηγούν τά δάνεια. Καί αυτό γιάτί τά κέρδη τών μετόχων τών τραπεζών βασίζονται κυρίως στή συνεχή “εξυπηρέτηση” τών χρεών παρά στήν έγκαιρη εξόφλησή τους». Παρουσιάζει μάλιστα ο Μπάουμαν τούς δανειστές νά λένε στους πελάτες τους: «Δέν μπορείτε νά πληρώσετε τίς δόσεις τού δανείου σας; Μήν ανησυχείτε... προσφερόμαστε νά σας δανείσουμε καί άλλα λεφτά, γιά νά πληρώσετε τά χρέη σας καί όχι μόνον, αλλά ακόμη καί γιά νά έχετε καί μετρητά».

Τά τελευταία λόγια θυμίζουν διαφημίσεις τραπεζών, πού δίνουν διέξοδο σέ πολλούς αδύναμους οφειλέτες, οι οποίοι βέβαια μακροπρόθεσμα πληρώνουν ακριβά τήν πρόσκαιρη ανακούφισή τους, μέ τίς ατέλειωτες δόσεις καί τούς δυσβάστακτους τόκους, οι οποίοι αποτελούν τό επιδιωκόμενο κέρδος τών τραπεζών.

Αγνοια του άλλου πλούτου

Υπόβαθρο τής νοοτροπίας τών καπιταλιστών, όπως τήν περιγράφει ο Μπάουμαν, είναι ο ανικανοποίητος άνθρωπος, ο οποίος θεωρεί ως πλούτο μόνο τό χρήμα, επειδή αγνοεί τήν ύπαρξη άλλης φύσεως πλούτου γιά τόν άνθρωπο. Αγνοεί τόν έσω άνθρωπο, τίς ανάγκες του, τήν κοινωνία του μέ τόν Θεό. Έτσι απομυζά τήν φύση, τήν καταστρέφει, γιατί δέν γνωρίζει τίποτε από πνευματική τροφή, η οποία καταπαύει τήν βουλιμία τού ανθρώπου καί κάποιες φορές αναστέλλει ακόμη καί τίς φυσιολογικές λειτουργίες τού σώματός του.

Η «μέριμνα» γιά τούς δανειζόμενους, εκτός τού ότι είναι κερδοφόρος γιά τούς δανειστές, δείχνει τό πόσο μετράει γιά τόν κόσμο η αίσθηση τής ευημερίας, έστω καί «δανεικής», αλλά καί πόσο ανακουφιστική είναι η παράκαμψη τής δυστυχίας, η οποία όμως πολλές φορές κάνει πίο νοσογόνες τίς αιτίες της.

Επηρεασμένοι δυστυχώς οι περισσότεροί μας από αυτήν τήν νοοτροπία, πώς μπορούμε νά χωρέσουμε μέσα μας τόν λόγο τού απ. Παύλου: «έχοντες δέ διατροφάς καί σκεπάσματα τούτοις αρκεσθησόμεθα».

(Πηγή: ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ "Εκκλησιαστική Παρέμβαση" Φεβρ. 2010)